

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Non datur positiva evidentia visionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

ditionem objecti, & æqualitatem arithmeticam; nego.

4. An tertio? quod essentia divina sit infinite perfectior, quam omnes creaturae possibiles: ergo si implicat visio omnium possibilium, etiam implicabit visio divinae essentiae. Sed nego consequens, quia causa, cur implicet visio omnium creaturarum possibilium, non est earundem perfectio, sed quia si omnes viderentur, ipsa divina omnipotentia & essentia in qua videntur, deberet comprehendi.
5. An quarto? quod major sit distantia DEI ab intellectu creato, quam Angeli à visu corporeo; sed Angelum videri visu corporeo est impossibile: ergo & DEUM videri intellectu creato est impossibile. Sed Responsum. Majorem esse distantiam in esse entis, non in esse & ratione objecti: quia Angelus est extra objectum adæquatum visus corporei; DEUS autem continetur intra objectum adæquatum intellectus creati.

§. II.

Non datur positiva evidentiæ visionis.

6. Positivam rationem S. Doct. possibilitatem visionis ita probat. Possibile est creaturam intellectualem consequi suam beatitudinem: sed beatitudo consistit in clara visione DEI: ergo possibile est à creatura intellectuali clarè videri DEUM. Addit Scotus secundò. Possibile est intellectum saltem per confortationem luminis superioris id omne intuitivè cognoscere, quod intra adæquatum ipsius objectum continetur; sed DEUS continetur intra adæquatum ipsius objectum, quod est ens in tota latitudine: ergo DEUM intuitivè videre potest.
7. Probant hæc argumenta possibilem DEI visionem; sed etiamne evidenter probant, ita ut naturali evidentiâ convincant intellectum? Verùm prima S. Doct. probatio, quamvis evidenter concludat, supponit tamen in minori propositionem revelatam, quæ naturali lumine cognosci non potest, beatitudinem nempe nostram in clara DEI visione consistere, unde non est purè naturalis, sed Theologica demonstratio.
- Secunda probatio Scoti hoc ipso non evidenter concludit, quod nempe major, neque minor propositio sit evidens: quando enim visio intuitiva extrahit objectum à modo connaturali cognoscendi intellectus creati, non est amplius evidens, an tale objectum intuitivè cognosci possit, aut utrum adhuc intra adæquatum ipsius objectum comprehendatur: Esto enim, quod intra illud comprehendatur quoad substantiam, non tamen est certum, an intra illud quoad modum visibilitatis contineatur.
8. Ais: Visui corporeo concedenda est intuitiva tendentia in omnia sua objecta: ergo etiam intellectui tanquam potentiae superiori: ergo etiam, sicut est evidens, Visui corporeo esse possibilem intuitivam cognitionem suorum objectorum: ita hoc ipsum erit evidens respectu intellectus.
- Resp. nec primam, nec secundam consequentiam esse evidentem. Non primam: quia in primis nimium infert, & probat, videlicet defecto inesse intellectui omnis objecti intuitivam cognitionem:

& aliunde falsum est, quod ea, quæ conveniunt inferioribus, debeant reperiri in superioribus. Non secundam: quia sicuti præter modum intuitivè cognoscendi, convenit intellectui modus abstractivè cognoscendi, quo propter suam materialitatem caret visus corporeus; ita inferri possit, quod aliqua quidem objecta intuitivè; alia verò abstractivè ab ipso cognosci deberent.

Dico igitur. Neque his, neque aliis rationibus naturali lumine excogitatis positiva evidentiæ datur de clara DEI visione: ut satis insinuat Apostolus, 1. Cor. 2. quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit DEUS illis, qui diligunt illum, conformiter ad illud 11. 69. Oculus non vidit DEUS absque te, quæ præparasti expectantibus te. Triplex quippe datur modus certò aliquid cognoscendi: vel primò immediatè terminis, vel secundò à priori per causam, vel tertio à posteriori per effectum: sed nullo ex his modis datur certa & evidens de clara visione cognitio.

Non primò: quia nullas habemus naturales species claræ visionis, quibus illa, eisque cum possibilitate aut existentia connexio representari possit. Non secundò modo: quia principia visionis, ut essentia divina in ratione speciei, lumen gloriæ &c. æquè ignota sunt nobis, quam ipsa visio. Non tertio modo: quia nullus datur in natura effectus à clara visione dependens, aut connexionem cum illa habens.

Oppones: Inest homini naturalis appetitus videndi DEUM; sed iste non est sine naturali cognitione objecti possibilis: ergo homo naturaliter cognoscit visionem DEI esse possibilem. Majorem probat S. D. hic. a. 1. in c. quod inest homini naturale desiderium cognoscendi causam, cum intuetur effectum. Minor patet, quia non datur efficax appetitus rei impossibilis, unde D. August. 1. 4. contra Jul. Naturalem instinctum beati esse non vellemus, nisi esse possemus. Verùm ut supra n. 8. dixi: Inest quidem naturale desiderium cognoscendi causam, modo quo judicat sibi esse possibilem ipsius cognitionem: atqui sine revelatione non potest judicare intellectus sibi intuitivam cognitionem DEI esse possibilem, unde in forma nego maj. & probat. distinguo. Inest homini naturale desiderium cognoscendi causam sive abstractivè, sive intuitivè conc. semper intuitivè, nego, vel sub distinguo, si novit ejusmodi cognitionem sibi debitam aut proportionatam, conc. si non novit, nego.

Ex quo Infero ulterius: Neque efficaci appetitui sive innato, sive elicito claram visionem naturaliter desiderari posse. Non innato; quia iste est vis & propensio naturaliter inclinans in finem à natura præstitutum: at visio clara excedit naturæ vires. Non etiam elicito; quia appetitus efficax cum sit applicativus mediorum, non fertur in finem, nisi ut possibilem assequi, & taliter ab intellectu cognitum: sed visio beatifica nec viribus naturæ est assequibilis, neque ut possibilis ab intellectu cognoscitur: ergo neque efficax appetitus naturæ in illam ferri potest. Dixi, efficax: cum enim inest homini naturale desiderium cognoscendi causam, cum intuetur effectum, ut inquit S. D. hic. q. 12. a. 1. sicut homo habet efficacem appetitum etiam intuitivè cognoscendi causam, quando visionem illius natura-

turaliter cognoscit esse possibilem; ita potest habere inefficacem & conditionatum appetitum videndi causam, quando, licet naturaliter quidem visionis possibilitas ipsi non sit cognita; tamen etiam impossibilitas visionis non est manifesta.

11. Dices. DEUS clarè visus est hominis beatitudo & finis ultimus: sed inest homini naturale desiderium & appetitus suæ beatitudinis, quemadmodum omnia creata suos fines appetunt: ergo inest homini naturalis etiam appetitus clarè videndi DEUM, & consequenter clara DEI visio est ipsi naturaliter cognoscibilis.

Resp. dist. maj. DEUS clarè visus est hominis elevati in finem supernaturalem beatitudo & finis ultimus conc. hominis ut sic & suæ naturæ relictæ, nego maj. sed homo naturaliter appetit suam beatitudinem cum elevatione & adjutorio supernaturali conc. sine illo nego. min. & primam conseq.

vel eandem subdistinguo: ergo inest homini naturalis appetitus videndi DEUM, naturalis cum adjutorio gratiæ, conc. sine illo, nego conseq. Et sic pariter dist. alterum consequens: ergo clara DEI visio est naturaliter ipsi cognoscibilis supposito lumine illustrationis supernaturalis conc. hoc secluso nego.

Ais: Quomodo cognoscit aut appetit naturaliter, si indiget lumine & adjutorio supernaturali? Resp. In quantum naturali discursu ex propositione revelata infert naturalem conclusionem. Sic inest homini adjuto & elevato naturalis appetitus illius beatitudinis supernaturalis saltem implicite, hoc est, inest appetitus connaturalis, & ad beatitudinem supernaturalem, tanquam proportionatam, supposita elevatione in finem supernaturalem, de quo plura in tract. de grat.

ARTICULUS III.

An in hac vita ab aliquo homine DEVS clarè videri possit, aut aliquando visus fuerit?

SUMMARI A.

1. Vi ordinaria in hac vita DEVS non potest videri.
2. Vi extraordinaria potest.
3. Non est certum in hac vita ab ullo mortali DEVM clarè visum.
4. Est tamen probabile.
5. Præsertim in Beatissima Virgine.
6. Probabiliter hoc privilegium concessum S. Patricio Benedicto auctoritate S. Gregorii.
7. Accedit auctoritas SS. Bonaventurae, Dionysii Carthusii, aliorumq.
8. Obiecto ex lumine creato.
9. Remittitur ex S. scriptis.
10. Ex verbis ipsius S. Gregorii M.
11. Viso S. P. Benedicti una sensibilis, alia intellectualis.
12. Raptus ad divinam visionem non necessario impedit omnem operationem sensibilem.
13. Censura iudicetæ quorundam perstringitur.
14. Non sequitur ex visione transeunte amissio fidei.
15. Fidei veritas, oculo corporeo non videri DEVM.
16. Etiam implicantiã possibilitatis ostenditur.
17. Oppositi textus explanantur.
18. DEVS non est extra adequatum objectum intellectus.
19. Disparitas à casualitate instrumentorum.
20. Viso intellectualis in oculo corporeo implicat, & nihil probat.

§. I.

Possibilitas extraordinaria ostenditur.

1. CONCLUSIO I. Quamvis in hac mortali vita secundam viam & Legem ordinariam ab homine DEVS videri non possit: tamen secundam legem viamq. extraordinariam sive permanentem, sive

R. P. Metz. g. Theol. Schol. Tom. I.

transeunter videri potest. Ita comm. cum S. D. a. 11.

Primæ partis ratio est: quia connaturalis modus DEUM intelligendi pro hoc statu, est cum cognoscere dependenter à sensibus: sed iste modus non est idoneus ad clarè intuendam divinam essentiam: quæ cum sit supremum omnium intelligibilem, intellectum maximè à sensuum officii avocatur. Unde ex historiis constat, animam quamvis ad abstractivam tantum cognitionem sublimiorum mysteriorum elevatam, subinde à sensuum actibus abalienari, & inextinguibili rapi. Quando magis intuitu divinæ essentia omnem sensuum & vitæ corporeæ operationem sopiret? qua de causa Ex. 33. dictum. *Non videbit me homo, & vivet.*

Ratio est secundò. Quòd homini pro hoc statu ceu viatori conveniat, DEUM per fidem cognoscere; sed clara DEI visio saltem permanentem obiecta non compatitur fidem: ergo non est conveniens homini viatori.

Secundæ partis ratio est primò: quia anima humana Christi, quantumvis uteretur ministerio sensuum ad alias functiones, tamen permanentem à primo suæ creationis instanti habuit scientiam beatam: cum ergo humana Christi natura & anima sit eisdem rationis cum nostra, constat impossibile non esse, ut etiam puro homini in hoc statu permanentem communicetur clara DEI visio. Antec. declarabitur in tract. de Incarn. Constat secundò, quia Beati post resurrectionem non obstante sensuum vitæque corporeo usû DEUM videbunt. Ac tertio: quia nulla est assignabilis implicantiã, cur visio clara DEI puro homini sive permanentem, sive transeunter nequeat communicari: cum facillè imbecillitas corporis animam aggravantis divinâ virtute & extraordinario privilegio emendari possit.

§. II. De